

Norsk Industri

Trepart

Muligheter og utfordringer

Tore Hurlen, Norsk Industri

Norsk industri er
Norges framtid

Tre part – og to part

- Trepert samarbeid er konstallasjonen
 - Arbeidstakerorganisasjon
 - Arbeidsgiverorg
 - og myndigheter
- Topart samarbeid er partene lokalt i den enkelte virksomhet, dvs. arbeidsgiver og fagforening/klubb. Et topart med høyere trinnhøyde er når organisasjonene også deltar som beskrevet i Hovedavtaler, f.eks. tvistebehandling. Samtidig er det etablert et meget stort mangfold av topartsarenaer partene (lokalt/sentralt) imellom, varig eller ad hoc, ikke minst med fokus HMS.
- Det er - og ikke er - en intim sammenheng mellom disse 2 konstallasjoner

Trepart kan også være

- En konstellasjon mellom
 - En næringslivsorganisasjon med virksomheter som medlemmer
 - En næringslivsorganisasjon med enkeltpersoner/forbund som medlemmer
 - Ulike myndigheter
- En konstellasjon av begge
- I det følgende omtales kun den førstnevnte

Viktige begreper for alle tre parter

- Regulering, herunder pliktsubjekt
 - Virksomhet
 - Arbeidsgiver
 - Arbeidstaker
 - Tillitsvalgt
- Medlemsorganisasjon
 - Fagforening (ref. l.o. Arbeidstvister § 1)
 - Klubb
 - Lands/områdeomfattende
 - Hovedorganisasjon
 - Arbeidsgiverforening
 - Virksomhet med ansatte
 - Type virksomhet
 - Hovedorganisasjon
- Myndighet
 - Type/område/beslutningsdyktighet

Sentrale forhold

- Kompetanse om hverandre, herunder om roller i forhold til begrepene foran.
- Organisasjonene er alle medlemsorganisasjoner.
 - Med ulike interne vedtekter
- Normalt vil dette innebære en utfordring for myndighetsparten
 - Ref. nylig prosess i Rådet i Arbeidstilsynet der alle som ledd i planlagte trepartsaktiviteter måtte synliggjøre egen rettslig og faktisk identitet og med det grunnlaget for å representere vår medlemmer/egen myndighet
 - Kompetanse om alle relevante topartsarenaer og trepartsarenaer partene imellom

Sentrale forhold

- At man i hver virksomhet utgjør et felleskap av individer der beslutninger selvsagt må forankres i nødvendig grad både i fagforening og hos den enkelte, er erfart som en forutsetning for å skape verdier – ref. topartforholdet. Dette er såpass selvsagt for Norsk Industri at temaet ikke utdypes videre her.
- Men rolleblanding i topartsforhold må unngås.
- Konkurrerende fagforeninger i topart er utfordrende
- Topart og trepart har svært lange tradisjoner i Norge og er en ønsket arbeidsform. Det er etablert svært mange trepartsarenaer på ulike områder. Dette utdypes ikke videre.

Muligheter trepart

- Bidra til at virksomhetene oppnår sine mål/sin hensikt, dvs. å skape verdier. Både økonomiske og andre verdier: lønnsomhet, gode arbeidsplasser, arbeid, et godt miljø og andre samfunns mål/samfunns velferd.
- Topart: verdiskaperne
- Trepert: skape de beste rammevilkår for verdiskaperne.
- Trepert: Arena for avklaring av mulige interesse motsetninger og etablering av felles tiltak/mål – som igjen styrker topartssamarbeidet

Utfordringer

- Manglende kompetanse om øvrige parter f. eks:
 - Om identitet og rettslig handleevne
 - Om at privat virksomhet som ikke skaper økonomisk verdi på sikt blir fjernet
 - Om interesse motsetninger mellom partene
 - Roller
 - Om etablerte arenaer og om samhandling mellom andre parter
- At trepart kan hindre topart i å lykkes
- Konkurrerende organisasjoner
- At en i trepart inngår allianser med en av de andre parter
- At alle ikke har lik oppfatning om de sentrale begreper